

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

– kunskap för en hållbar utveckling

Verksamhetsberättelse 2023

SLU Skara

Verksamhetsberättelse för SLU Skara 2023

Utgivningsår: 2024, Skara

Utgivare: SLU Skara Ortskansliet

Layout: Anna-Karin Johnson, SLU Meny

Omslagsfoto: Anna-Karin Johnson

Innehållsförteckning

Inledning.....	4
Institutionen för husdjurens miljö och hälsa.....	6
Precisionsodlings- och pedometri, institutionen för mark och miljö	8
SLU RådNu.....	10
Ortskansliet	
SLU Meny.....	12
Skara Service.....	14
Samverkan	
Regionalt samarbete.....	15
Västsvenska gruppen för strategisk lantbruksutveckling.....	15
Smedjeveckan.....	16
Centrala funktioner på campus	
Kommunikationsavdelningen.....	18
SLU Holding.....	19
Biblioteket.....	19
Veterinärhistoriska museet.....	20

Rustade för akademiska högtider

2023 var ett år som visar att Skara befinner sig i ständig utveckling. Vi har fått ännu en excellent lärare, nämligen Maria Lingaas som är utbildningsledare på SLU Meny och SLU RådNu. Roligt för Maria med utmärkelser, men också för verksamheten här i Skara.

Våra gemensamma lokaler i Smedjan har fått ett lyft med ny teknik, så även Veterinärmuseet, och i Hernquistsalen har golvet slipats och vi har dessutom köpt in en scen och fanor, så att vi nu kan fira disputationer och andra akademiska högtider på ett fint och värdigt sätt. Detta kunde vi inviga under Smedjeveckan.

Det var trevligt att få bjuda in till vernissage och kaffe på campus som inledning på Smedjeveckan. Jag är stolt över att SLU:s fina utställning *An Eye for Science* gjorde ett stopp här. Vi passade på att komplettera utställningen med två egna ljuslådor med bilder som speglar vår verksamhet här.

Extra roligt är det att de flesta bilderna på de två lådorna är fotograferade av våra medarbetare Vanja Sandgren och Bo Stenberg. Ljuslådorna har verkligen blivit ett lyft för Hernquistsalen.

Under veckan kunde vi också dela ut Innovationspriset för andra gången. Sedan hade vi ju ett roligt avslut på veckan när Hernquistsalen fylldes av elever

från Uddetorpsskolan som fick diskutera olika framtidsscenarier med tema kött. Det blev en dag med många intressanta diskussioner och framtidstro!

En annan grupp som vi har närmat oss i år är studenterna på Ultuna. En delegation från SLU och Livet i Skaraborg deltog på Ultuna Näringslivsdag i november. Livet i Skaraborg är ett samarbete mellan Skaraborgs 15 kommuner, som finansieras av Västra Götalandsregionen, Sparbanksstiftelsen Skaraborg och Skaraborgs kommunalförbund. Arbetsgruppen består av representanter från Naturbruksförvaltningen, Agroväst, SLU och Skara kommun. Målet är att bjuda in studenter till en Skaraborgsresa för att träffa representanter för de gröna näringarna.

Mitt centrala uppdrag för SLU präglades i år av Sveriges ordförandeskap för EU under första halvåret, där min roll var att samordna SLU:s samtliga aktiviteter. Särskilt minnesvärt var när vi samlade 170 ministrar på SLU Lövsta fältforskningsstation. Inför ordförandeskapet blev det tydligt hur SLU är med och gör skillnad. Representanter för SLU satt med som rådgivare i möten med regeringen, Jordbruksverket och sekretariatet för ordförandeskapet när planen för ordförandehalvåret skulle läggas.

Ett annat centralt uppdrag var som samordnare för SLU:s deltagande under Almedalsveckan, där SLU hade med sitt forskningsfartyg Svea. Vi hade flera

*Marie Andreasson vid Skaras ljuslådor med bilder fotograferade av Skaramedarbetare.
Foto: Anna-Karin Johnson*

intressanta seminarier, runda bordssamtal och politikersamtal. Dessutom var vi flera medarbetare som bodde på båten, så det blev intressanta möten mellan rektor, dekaner och forskare vid frukostbordet som ger ett mervärde i vår vardag.

Marie Andreasson

Sista året med HMM

Prefektskapet för institutionen delas mellan Anders Karlsson och Anna Wallenbeck. 2002 gick Anna rådgivningskurs i Skara och även om hon har tillhört andra institutioner, så har Anna jobbat med Skara på olika vis sedan 2010.

2023 har präglats av omorganisationen. Kanske framför allt för ledningen, är Annas förhoppning: – Jag hoppas i alla fall att medarbetarna inte känner att det är omorganisationen som har dominerat deras arbete under året.

Sex blir tre

Sex enheter på VH-fakulteten ska bli tre. Tidigare HMM kommer från 1 januari 2024 att ingå i institutionen för tillämpad husdjursvetenskap och välfärd (THV) tillsammans med tidigare institutionen för husdjurens utfodring och vård (HUV) och Nationellt centrum för djurvälfärd (SCAW). Den nya institutionen har fördelen och utmaningen med geografisk spridning, THV kommer att finnas i Skara, Umeå, Uppsala och Göteborg.

– Tittar man på kriterierna och målen för omorganisationen på VH så är det jättebra mål. Det är klart att vi vill uppnå det här! Men det är inte omorganisation i sig som gör att vi når dem, det är förutsättningarna våra medarbetare har att genomföra sitt arbete.

Många samarbeten

Kriterierna är bland annat att det ska finnas

möjlighet för pedagogisk utveckling, tvärvetenskapliga samarbeten, en professionell administration och ökad konkurrenskraft när det kommer till forskningsfinansiering.

– Vi har många samarbeten både inom SLU och med externa parter. Så måste vi jobba inom akademien. På HMM arbetar vi tajt med näringen, det har vi alltid gjort. Det är ett väl utvecklat samarbete som gör att vi ligger långt fram i vår tillämpade forskning.

Skara ligger i landets största lantbrukslän, vilket innebär att SLU har tillgång och goda möjligheter till samverkan med många kommersiella djurbesättningar och verksamheter som kommer med det, såsom förädlingsindustri och rådgivningsföretag.

God tillväxt

– Under året har vi haft fortsatt fullt ös på forskningssidan med mycket fint utfall på ansökningarna, såväl regionalt och nationellt som internationellt. Det är fantastiskt att se hur våra yngre forskare lyckas så bra med att säkra finansiering för både stora och

små projekt. Vi har god kompetenstillväxt, det syns verkligen i ansökningarna.

Under året hade institutionen tre disputationer; Sara Forslind med *Never wake a sleeping broiler – An undisturbed resting pattern in broilers* och Elin Stenberg med *There is no easy answer – factors affecting meat quality*

12 forskarstuderande
och tre disputationer

68% externfinansiering
och nya forskningsprojekt för beviljade
medel på 34 miljoner kronor.

41 publicerade
refereegranskade artiklar/reviews

*Anna Wallenbeck utanför Forskningshuset som invigdes samma år, som Anna gick rådgivningskursen i Skara.
Foto: Anna-Karin Johnson*

in lambs. Lina Göransson disputerade i december 2022 med sin avhandling *Good enough? Animal welfare in organic poultry production*, men den rapporterades in 2023 och räknas därför in i 2023 års disputationer. Anna berättar också om en spännande investering på Götala nöt- och lammköttforskning. – Vi har, tillsammans med Viken, köpt GreenFeed-

utrustning för att mäta och undersöka hur vi kan ta vara på kornas metangasutsläpp. Det är verkligen forskning med hög miljöaspekt.

Ett annat tillskott i en annan genre är institutens nytillträdda professor i tillämpad etologi, Jens Malmkvist.

2023 började skakigt, men slutade bra, tycker Anna.

Avdelningen för precisionsodling och pediometri

EJP SOIL präglar året

Bo Stenberg, forskningsledare, berättar att 2023 i stor utsträckning präglats av det stora europeiska projektet EJP SOIL, ett europeiskt samarbete för ett klimatsmart och hållbart brukande av jordbruksmarken

– Flera i gruppen är väldigt engagerade. Bland annat koordinerar vi två delprojekt: Steropes och Probe-Field och är partner i ytterligare ett, PRAC2LIV. De två första syftar till rationella metoder för markanalys, det ena baserat på satellitbilder och det andra på sensorer för mätning direkt i fält. PRAC2LIV handlar om att kartlägga vilka beslutsstödsystem för lantbrukare som finns i Europa, bedöma hur väl de fungerar, men även identifiera inom vilka områden det saknas.

Ett annat stort projekt som engagerar hela forskargruppen är samverkansprojektet Implementeringssteget Precisionsodling som finansieras av Västra Götalandsregionen och SLU.

– Under 2023 kom våra två postdoktorer i projektet ordentligt igång med sitt arbete. Meriem Jouini har djupintervjuat ett 80-tal lantbrukare om deras inställning till ny teknologi i allmänhet och precisionsodling i synnerhet. Syftet är att identifiera flaskhalsar för implementering av precisionsodling och föreslå åtgärder.

– Bruno Morandin Figueiredo undersöker hur 0-rutor kan utnyttjas bättre för anpassad kvävegödsling och för att bedöma nyttan med precisionsodling på fält och gårdsnivå. Dessutom närmar sig Karin Anderssons disputation hösten 2024, hennes avhandling kommer att visa på hur lantbrukare kan utnyttja växtnäring i sin stallgödsel på ett bättre sätt, fortsätter Bo.

Vidareutvecklade samarbeten

Det bästa under året har, enligt Bo, varit att samarbetet med flera av de mest aktiva externa aktörerna har vidareutvecklats, både nationellt och internationellt. Flera ansökningar för nya forskningsprojekt beviljades och Sparbanken Skaraborgs och SLU Holdings Tillväxtpris tilldelades projektet Target-N.

Hur ser det ut framåt?

– Flera stora projekt avslutas under 2024, men 2023 beviljades några nyfinansieringar. Till exempel ett projekt i samverkan med Lantmännen och Yara som går ut på att studera hur kväveutnyttjande och lustgasemissioner från jordbruksmark påverkas av använd-

1

Tillväxtpris

Sparbanken Skaraborgs och SLU Skaraborgs Tillväxtpris tilldelades Target-N

12

anställda

finns vid institutionen i Skara. Tre av dem arbetar på forskningsstationen Lanna.

2

postdoktorer

som arbetade med 0-rutor och djupintervjuer av lantbrukare

Bo Stenberg vid Skara domkyrka.
Foto: Anna-Karin Johnson

ning av nitrifikationshämmare i olika gödslingsstrategier, säger Bo.

Andra projekt är att skapa verktyg för den agronomiska detektiven, det vill säga hitta den lokalt nåbara skördenivån och de skördebegränsande faktorerna. Detta sker i samverkan med Lantmännen. Ytterligare ett är Lantbruksdata som skattkarta: Att finna guld-kornen för en hög skörd. Detta är ett gruppbildningsstöd som kan leda till en projektansökan som sker i samverkan med flera forskningsparter. Avdelningen för precisionsodling och pediometri vid SLU i Skara hör till institutionen för mark och miljö, vid fakulteten för naturresurser och jordbruksvetenskap. I Skara arbetar tolv personer, tre av dem på forskningsstationen Lanna.

Europeiska projektet EJP SOIL

(<https://www.slu.se/institutioner/mark-miljo/forskning/forskningsprojekt/ejp-soil/>).

Koordinerar två delprojekt

Steropes: <https://www.slu.se/institutioner/mark-miljo/forskning/forskningsprojekt/ejp-soil/hur-val-fungerar-satellitbilder-for-att-mata-kolhalten-i-akermark/>;

ProbeField: <https://www.slu.se/institutioner/mark-miljo/forskning/forskningsprojekt/ejp-soil/forsk-att-forbatta-traffsakerheten-for-markanalyser-direkt-i-falt/>

Partner i PRAC2LIV: <https://www.slu.se/ew-nyheter/2023/2/nytt-projekt-ska-kartlagga-och-utvardera-beslutsstods-system-for-lantbrukare/>).

Tematiskt arbete

SLU RådNu är ett nationellt kompetenscentrum för rådgivning som bidrar till hållbar utveckling genom att skapa förutsättningar för samverkan och samarbete.

– Vi fortsatte att utveckla nya projekt och samarbeten under 2023. En viktig händelse under året var att Lisa Blix Germundsson försvarade sin avhandling med titeln *Knowledge and innovation systems in Swedish horticulture: A study of multi-actor collaboration for impact*, berättar Magnus Ljung, som är verksamhetsledare på SLU RådNu.

Fokus på kommunikation

Inom SLU RådNu:s team är det nu fyra disputerade, även en ny forskningsassistent, Mette Tiselius, rekryterades under året.

– Arbetet sker tematiskt och inom flera områden, men med den gemensamma nämnaren att vi alltid fokuserar på kommunikation, rådgivning och lärande för förändring. Exempel på sådana sammanhang är hållbar mark- och vattenanvändning, jordhälsa samt pollinering, fortsätter Magnus Ljung.

Det som kännetecknar dessa områden är att de idag saknar en

etablerad rådgivningsstruktur, varför RådNu är med och utvecklar och testar nya koncept. Detsamma sker inom projekt där kunskapssystemen och dess effektivitet analyseras, till exempel inom trädgårds-
ektorn och biodling.

– Vi deltar i flera internationella och naturvetenskapliga projekt, där vår roll ofta är att fokusera på brukarna och rådgivarna.

Naturbruksdialoger

Samarbetet med Västra Götalandsregionen har fortsatt och ansträngningar med att nå ut med forskningen har höjts, bland annat genom den konceptutveckling som kommunikatören Anna Lind Lewin, jobbar med.

Även samarbetet med Länsstyrelsen i Västra Götalands län och den personunion RådNu har genom Lars Johansson och arbetet med naturbruksdialog har fortsatt.

Magnus Ljung poängterar att 2023 var ett framgångsrikt år med växande verksamhet och man kunnat nyttiggöra kunskaperna inom kompetenscentret.

– Under 2024 kommer vi avrunda nuvarande samarbete med Västra Götalandsregionen, men samarbetet kommer att fortsätta. Vi kommer att öka vårt fokus på social hållbarhet inom lantbruket, liksom att både beforska och stötta utvecklingen av nya rådgivningstjänster- och metoder.

Idag arbetar elva personer i olika grad inom

11 anställda

motsvarande sju helårsarbeten arbetar inom SLU RådNu

2 viktiga basfinansiärer

Västra Götalandsregionen, via deras regionala utvecklingsnämnd, och SLU centralt.

4 disputerade

finns nu på SLU RådNu och därutöver en ny forskningsassistent.

*Magnus är fotograferad vid symbolerna för Bokäventyret vid Gamla biblioteket.
Foto: Anna-Karin Johnson*

SLU RådNu, den totala arbetstiden är sju helårsarbeten. RådNu är en etablerad del av institutionen för

människa och samhälle vid SLU Alnarp och olika nya samarbeten mellan forskargrupperna växer fram.

Tredje snabbspåret präglade året

Under mer än 20 år har SLU Meny utvecklat metoder för kunskapsöverföring mellan akademi och näringsliv. Idag produceras främst webbaserade utbildningar.

– Året präglades mycket av att vi planerade och genomförde vårt tredje snabbspår för utländska agronomer, på uppdrag av Arbetsförmedlingen och i samarbete med SLU i Alnarp, berättar Maria Lingaas, utbildningsledare.

Distanspedagogiskt ansvar

Under snabbspåret läste 25 studenter helt på distans med inriktning på odling av trädgårdsprodukter. Utbildningen startade med yrkessvenska via Academicum (två månader). Därefter följde teoretisk utbildning på SLU (tre månader) och avslutande praktik på plats på olika företag via Arbetsförmedlingen (fyra månader). SLU Meny ansvarade för distanspedagogiskt upplägg av hela utbildningen, undervisning i delkurser och handledning av studenter.

– Jag tycker att 2023 var ett riktigt bra år för SLU Meny, fortsätter Maria. Det bästa var nog snabbspåret för utländska agronomer. Det är kul att vara med och ta fram och genomföra ett lite större utbildningsprojekt där man även får möjlighet att lära

känna studenterna och följa deras utveckling. Vi vet sedan tidigare kursomgångar att studenternas möjlighet till jobb förbättras. Vi hade också god genomströmning i våra korta webbaserade kurser. En annan bra sak som hände under året var att vi fick en ny medarbetare i SLU Meny, Helene Axelsson. Hon är väldigt välkommen.

Nya samarbeten

Inför 2024 ser Maria flera nya inspirerande samarbeten. Det är Precisionsskolan, en öppen lärresurs i Canvas, på uppdrag av institutionen för mark och miljö, SLU. Precisionsodling, växtplatsanpassad odling eller platsspecifik odling innebär att man varierar olika odlingsåtgärder efter variationen inom fältet.

En annan öppen lärresurs i Canvas är B-thenet, en utbildning för rådgivare inom biodling som är en del av en ny europeisk certifieringsutbildning och som ska utmynna i en digital kunskapsplattform. Uppdraget kommer från SLU RådNU.

DISA, också det en öppen lärresurs i Canvas, är ett pågående projekt på uppdrag av SCAW, Nationellt centrum för djurvälstånd, SLU. DISA (djuromsorg i samband med slakt och annan avlivning) har funge-

Maria Lingaas är utbildningsledare för SLU Meny.
Foto: Anna Lind Lewin

rat i tio år, materialet ska flyttas över från Word-press till Canvas för att underlätta hanteringen framöver.

– Dessutom har vi två projekt till på gång, de handlar om nya läresurser inom djurvälstånd och kommer att genomföras i samarbete med och uppdrag av institutionen för husdjurens miljö och hälsa, (HMH), SLU

Under 2023 hade SLU Meny totalt 447 anmälningar till de korta webbaserade kurserna med en genomströmningsgrad på 85 procent.

447 deltagare

i de korta webbaserade kurserna.

85% genomströmning
på dessa kurser.

5 medarbetare

på SLU, varav tre arbetar
heltid med SLU Meny

Eldriven servicebil

Helene Axelsson är facility manager sedan slutet av året. Foto: Anna-Karin Johnson

Ortskansliet ligger placerat i Smedjan och hit hör Service Skara, SLU Meny och verksamhetsstöd. Platschefen för SLU Skara, Marie Andreasson, är chef för Ortskansliet.

Service Skara är ett stöd för verksamheterna på campus. I slutet av året anställdes en ny facility manager, som delar sin tjänst mellan service och SLU Meny.

Ytterligare två personer ser till att vi har en god fysisk arbetsmiljö, vilket rent praktiskt innebär att de sköter postutkörning, lokalvård, bokning av lokaler och även bistår med viss konferensservice.

SLU Meny presenteras på sidorna 12 och 13.

Tio år av samverkan

Regionalt samarbete

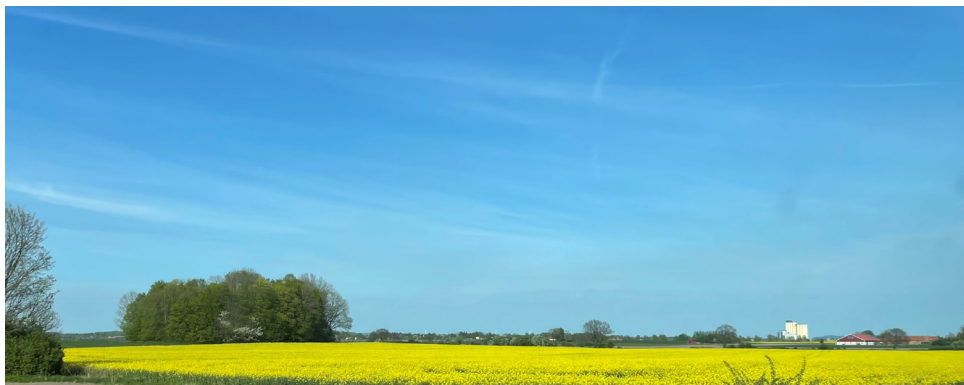
2023 var det tionde och sista året inom den nuvarande överenskommelsen mellan SLU och Västra Götalandsregionen (VGR). Den gemensamma satsningen gäller forskning, utveckling och kompetensförsörjning för de gröna näringarna.

De pågående projekten inom samarbetet, som kallas Tillämpningsklivet och som har fokus på nyttiggörande, kommer även att pågå under hela 2024.

Förutom att projekten har fortgått under året så har 2023 handlat mycket om förberedelser inför framtida samverkan och överenskommelse och ett antal möten mellan SLU och VGR har genomförts under året. Som start på dessa möten så var VGR:s handläggan-

de tjänstepersoner, som också är SLU:s kontaktpersoner, på studiebesök på Lanna forskningsstation, SLU Götala nöt- och lammköttforskning och på campusområdet i Skara. Nästa samverkansmöte ägde rum i oktober då ansvariga tjänstepersoner var på plats i Skara och vi hade en halvdagsdialog kring nyttorna av vårt gemensamma samarbete och vad vi ser kan vara framtida samverkansområden.

Året avslutades med att båda parter aviserade intresse för ett fortsatt samarbete och nästa steg i processen är ett möte mellan SLU:s rektor och ordförande för nämnden för miljö- och regionalutveckling.

Nätverk för lantbrukets utveckling i väst

Västsvenska gruppen för strategisk lantbruksutveckling är ett nätverk av ledare i organisationer som driver lantbrukets kunskapsintensiva utveckling framåt. Gruppen samlas regelbundet för att analysera strategiskt viktiga frågor för lantbrukets utveckling. Det bidrar till att samla och effektivisera utvecklingsarbetet. Vid behov kan gruppen även ta initiativ till gemensamma projekt eller andra typer av insatser. Gruppen fokuserar på att öka attraktionskraften för utbildning, fortbildning och arbete i västsvenskt lant-

bruk och vill öka innovationstakten, affärsutvecklingen och omsättningen av ny kunskap i praktiken. Förutom SLU ingår Västra Götalandsregionen, Länsstyrelsen i Västra Götaland, LRF Väst, Hushållningssällskapet Västra, Rådgivarna Sjuhärad, Agroväst, RISE, Skara kommun och Skaraborgs kommunalförbund.

Gruppen och dess arbete presenteras via webbsida som har sin hemvist under SLU på www.slu.se/vastsvenskagruppen.

Elever från Naturbruksskolan Uddetorp diskuterade olika framtidsscenarier på ForskarFredagen. Foto: Anna-Karin Johnson

SMEDJEVECKAN

Tänka utanför boxen

Smedjeveckan arrangerades första gången 1998, som en studentaktivitet. Målsättningen var att skapa en kreativ mötesplats mellan studenter och näringsliv. Idag, 25 år senare, är Smedjeveckan fortfarande ett livfullt arrangemang, som verkligen stimulerar olika grupper i samhället att mötas. Temat i år var "Innovation - att tänka utanför boxen". Veckan inleddes med Morgonkaffe på campus och vernissage av SLU:s mäktiga fotoutställning *An Eye for Science*. Representer från Kommunikationsavdelningen var på plats och höll i arrangemanget. Utställningen ska cirkulera mellan SLU:s huvudorter, men gjorde också ett välkommet stopp i Skara. Forskaren Elin Stenberg höll dessutom en kort föreläsning om köttkvalitet på lamm.

Prisutdelning

På eftermiddagen bjöd Agroväst och Gröna möten in till Vad är framtiden inom biologisk bekämpning. Tisdagen var lika med Innovationsdagen, som arrangeras tillsammans med SLU Holding. För andra gången delades SLU Skara och Sparbanken Skara-

borgs innovationspris ut och prisutdelare var Christer Fuglesang.

På onsdagen bjöd SLU och Skara kommun in till en välbesökt näringslivsfrukost på, där besökarna kunde vandra runt i fotoutställningen och också fick träffa pristagarna av innovationspriset, FarmGuard. Tillväxtpriset gick till SLU-projektet Target-N.

På torsdagen arrangerades Hästdagen ute på Axevalla där ett nytt hästcentrum håller på att ta form. Programmet handlade om att få inspiration till hur vi tillsammans kan få en hållbar hästnäring. Innovationsrådgivare, forskare, designer och inköpare fanns på plats.

Diskussionsglada elever

Tänka utanför boxen fick också ett 90-tal elever och lärare från Naturbruksskolan Uddetorp göra då ForskarFredag stod på programmet. Under ledning av SLU Future food fick eleverna diskutera fyra olika framtidsscenarier kopplade till kött. Flera SLU-medarbetare deltog som samtalsledare i grupperna. En riktigt bra avslutning på en bra vecka.

Kommunikatör med hjärta för hästkrafter

Ortskommunikatören Vanja Sandgren, vid enheten för internkommunikation och ledningsstöd, kommunikationsavdelningen, avsätter 20 procent till press, intern- och extern kommunikation vid SLU i Skara med fokus på Västra Götaland.

– Två gånger per termin har vi skickat ett nyhetsbrev från SLU i Skara till externa intressenter om vad som händer hos oss. Ett internt nyhetsbrev riktat till personalen har skickats en gång i månaden, säger Vanja Sandgren.

Utmärkande för kommunikationsavdelningen under 2023 var att visa den ambulerande fotoutställningen "An Eye for Science" under Smedjeveckan. Elva ljuslådor med storbilder och tillhörande artiklar visade några konkreta exempel på hur SLU tar sig an livsviktiga frågor som berör oss alla.

Hästdagen

– Under Smedjeveckan höll jag även i den årligen återkommande Hästdagen. Temat för året var "Tänk utanför boxen. Har du en idé som gynnar häst och bransch, hur tar du den vidare?" Mycket händer kring innovationer, inte minst i

Hästfrågor ligger Vanja Sandgren extra varmt om hjärtat. Då passar det ju bra att placera sig vid veterinärens skrivbord på museet. Foto: Anna-Karin Johnson

hästbranschen och ett trettiotal personer inspirerades till hur vi tillsammans kan få en hållbar hästnäring. Detta genom att se på andra branscher, reda ut om det går att sammanföra goda idéer och fundera på hur ny teknik tas tillvara.

Medverkade gjorde företagare, hästägare, forskare från SLU, organisationer och affärsdrivande verksamheter som Rise, Science Park Skövde, HÖÖK:s hästsport, Axevalla travbana, Axevalla Hästcentrum,

Skara Hästland med flera. Diskussionerna utmynnade i ett tydligt behov av en god arbetsmiljö, god hästhållning, hållbarhet och kompetensutveckling.

EuroHorse

SLU med forskare, lärare, kommunikatörer och studenter och Svenska Hästavelsförbundet har under många år samverkat kring forskningskommunikation och studentrekrytering i en paddock och en monter vid hästmässan EuroHorse som pågår i samband med Gothenburg Horse Show. Nu var det dags igen och under fyra dagar i februari 2023 hittade 76 317 personer till mässan.

– Svenska Hästavelsförbundet bidrog med hästar av olika raser och SLU nyttjade dem vid föredrag om ny hästforskning och praktiska råd kring häst och var och hur vi hittar kunskaperna, berättar Vanja Sandgren, projektledare för monter och föreläsningar.

Exempel på några ämnen för året: Att tänka på vid lastning och transport, SLU Meny, Rörlighet hos hästar, forskaren Sofia Mikko berättade om ett rörlighetsprojekt och visade skillnaden i rörlighet mellan olika individer och olika raser. Sofia beskrev också projektet ”De nordiska hästraserna”, där de svenska och norska inhemska raserna jämförs för att se hur de kan bidra i bevarandet av genetisk variation.

SLU Holding

2023 har för SLU Holding i Skara kännetecknats av en mångfald av olika projekt för att bidra till att utveckla nya möjliga innovationer och nyttiggöranden. Utdelningen av Innovationspriset 2023 under Smedjeveckan var en riktig höjdpunkt. I år hade vi dessutom tagit fram ett vandringspris i form av en vattenkanna.

SLU Holding har under 2023 tillsammans med SLU, och ett stort antal andra parter fortsatt med utvecklingen av KliMATspelet, för högstadie- och gymnasieungdom. Dessutom har ett digitalt seminarium om skolhundar genomförts med SLU-forskare.

Biblioteket

SLU-biblioteket finns närvarande i Skara. Arbetet innebär framför allt stöd till forskning, som till exempel publiceringsfrågor, såsom att publicera med öppen tillgång.

I Skara finns också den Hernquistska samlingen, som är en specialsamling på cirka 4 000 volymer av äldre litteratur inom exempelvis veterinärvetenskap, hippologi, anatomi, ekonomi och allmän naturvetenskap. En samling som är väl omhändertagen i den nyrenoverade arkivbyggnaden.

VETERINÄRHISTORISKA MUSEET

Föremålen i fokus

*Therese Håkansson visar upp en av sina favoriter, där någon dessutom fixat till en kruka åt växten.
Foto: Anna-Karin Johnson*

Veterinärhistoriska museet är ett litet museum med liten personal, tre anställda, men som arbetar mer och mer publikt. Allt eftersom blir museets värdefulla samlingar också mer tillgängliga i takt med att de digitaliseras. 2022 fick Veterinärmuseet 220 000 kronor från Riksantikvarieämbetet för att kunna fortsätta digitaliseringen av den unika herbariesamlingen med fokus på Hernquist och kopplingar till Carl von

Linné. Arbetet pågick under hela 2023 och kommer att avslutas under 2024. Herbarierna förvaras i 50-60 lådor och allt är ordentligt registrerat.

Ordning och reda

– Strukturen och ordningen är verkligen utmärkande för veterinärmuseet, påpekar Therese Håkansson som är föremålskonservator med uppdrag att digita-

lisera herbarierna.

Ordningen tror hon delvis härstammar från det militära som har koppling till veterinärmedicinen. Var sak har sin plats och man påbörjar inget projekt om man inte vet att det kan avslutas.

Thereses projekt kommer också att avslutas, även om det kan ses övermäktigt att fotografera cirka 40 000 pressade växter. På övre våningen i museet har Therese ställt upp en kamera och belysning för att få till ett så bra foto, som möjligt.

Hernquists handstil

Varsamt tar hon fram ett av de spröda bladen, som är gjort av handgjort papper, och lägger försiktigt ner det på underlaget. Skärpan ställs in och klick, ytterligare en torkad och pressad växt är bevarad för eftervärlden. De flesta är från 1800-talet, men det finns äldre också. En del bär noteringar gjorda med Peter Hernquists egen handstil. Kollegan Anders Lundgren ser till att bilderna läggs in i databasen Alvin med rätt namn och katalogiseras. Det här är ett arbete som ingår i den stora digitaliseringen av museets samlingar.

Vetenskap för stora och små

Under året har Veterinärhistoriska museet haft flera aktiviteter för allmänheten; fågelvandringar med veterinär Lotta Berg från

SLU och BirdLife, fladdermussafari och flera utställningar.

Äng med inventering

Under sommaren fick gräset framför museets balkong växa upp till äng. Det var ett projekt som initierades av museet och SLU och där också Medborgarskolan, Astro Sweden och Västergötlands museum var med i samarbetet. Under sommarlovet kom skollediga barn och undersökte under ledning av Lotta Fabricius Kristiansen från SLU RådNu, vad som växte på ängen och vilka insekter som fanns där. Även livet i vattendraget Drysan, som flyter genom området, undersöktes.

Flera andra aktiviteter har riktat sig särskilt till barn.

Barnen har fått lära sig om vinterfåglar, pysslagt på både påsklov och höstlov. I år var det också full verkstad när barnen fick bygga käpphästar och där efter delta med dem i hopptävlingen Veterinärhistoriska museets Grand Prix.

Att nå ut mer till skolor och föreningar är något som museet arbetar aktivt med – och det ger resultat.

Adress

SLU Skara, Box 234, 532 23 Skara
Telefon växel: 018-67 10 00

Besöksadresser

Smedjan: Gråbrödragatan 7, 532 31 Skara
Forskningshuset: Gråbrödragatan 19, 532 31 Skara

www.slu.se/skara

SLU Skara Årsredovisning 2023
Diariennr: SLU.fask.2024.1.1.1-6-1

© SLU, Sveriges lantbruksuniversitet

SCIENCE AND
EDUCATION **FOR**
SUSTAINABLE
LIFE